

Judicial Cooperation Mechanisms in the Implementation of the Charter of Fundamental Rights of the European Union

Andra Bianca IACOB¹

Abstract: *The Charter of Fundamental Rights of the European Union was designed to recognise and guarantee a common minimum level of protection of human rights and fundamental freedoms within the European area. Its proclamation, at the Nice European Council on 7 December 2000, marked a symbolic transition from the concept of "individual" to that of "person", reinforcing the Union's commitment to democratic values and human rights. This date has become an essential landmark in the process of European integration and in the building of a common legal identity. This paper aims to analyse the mechanisms of judicial cooperation between Member States in the process of implementing the Charter, a focus on the complexity and dynamics of the protection of fundamental rights in a transnational framework. The research methodology is based on the observation and analysis of the formal and informal dialogue between national courts and the Court of Justice of the European Union, as an essential element for the interpretation and uniform application of the provisions of the Charter. The study uses a comparative approach, examining relevant case law, national practices and European instruments of judicial cooperation, with a view to identifying challenges and good practices. The conclusion underlines the importance of a constant and effective judicial dialogue between national legal systems and the E.U institutions, to guarantee an effective and coherent protection of fundamental rights throughout the Union. The research thus contributes to strengthening the understanding of the role of the Charter- a central instrument of European values.*

Keywords: *Human Rights; European Union; European Court of Justice*

1. Introducere

Cooperarea judiciară între instanțele naționale și CJUE a devenit un mecanism complex de aplicare și garantare a drepturilor omului la nivelul Uniunii Europene. Cu ocazia intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, judecătorii au câștigat un rol

¹ Master's student: European Law, Simion Bărnuțiu Faculty of Law, Lucian Blaga University Sibiu, Romania, Address: Calea Dumbrăvii 34, Sibiu 550324, Corresponding author: andrabianca.iacob@ulbsibiu.ro.

Copyright: © 2025 by the authors.
Open access publication under the terms and conditions of the
Creative Commons Attribution (CC BY) license
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

central în aplicarea dreptului UE prin cooperarea directă cu CJUE, în special prin mecanismul întrebării preliminare (art.267 TFUE). Un rol fundamental fiind cel de monitorizare a implementării și monitorizării drepturilor omului.

Dialogul judiciar direct între instanțele naționale și cele europene au permis o conturare a unei jurisprudențe unitare și a unei culturi juridice europene ce are în prim plan cele trei valori comune: democrația, drepturile omului și statul de drept. Judecătorul național are un rol complex de a garanta aplicarea dreptului Uniunii Europene în sistemele juridice ale statelor membre. Acesta trebuie să aplice direct și nemijlocit prevederile UE, având un rol activ în aplicarea efectivă, corectă și unitară a principiilor europene.

2. Rolul cooperării judiciare între instanțele naționale și CJUE în aplicarea cartei drepturilor fundamentale

Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene a devenit obligatorie odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona în decembrie 2009, devenind totodată parte integrantă a dreptului primar al Uniunii Europene (Pavaluca, 2024). De atunci aceasta reprezintă un instrument esențial pentru garantarea drepturilor omului în spațiul European. Carta consacră drepturi și libertăți cu tradiție constituțională în statele Europene (Berna, 2023, pp. 584-585.). Modul în care dispozițiile Cartei sunt aplicate în legislațiile naționale depinde de cooperarea dintre sistemele judiciare ale statelor membre și Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE). Pentru a veni în sprijinul atestării reale a prevederilor Cartei, CJUE, a consolidat dispozițiile Cărții ca principii ale dreptului unional (Radu, 2022, pp. 251-252).

Cel mai important mecanism de cooperare judiciară este acțiunea preliminară reglementată de articolul 267 TFUE care permite instanțelor naționale să solicite CJUE interpretarea oficială a prevederilor dreptului European atunci când, într-un litigiu apar dificultăți de aplicare sau interpretare a normelor Cartei sau ale dreptului Uniunii Europene (Fabian, 2023, p. 411). Odată ce CJUE se pronunță asupra unei decizii, aceasta devine obligatorie pentru toate statele membre ale Uniunii Europene. Acest lucru e diferit față de sistemul CEDO unde o trimitere interstatală e obligatorie doar pentru instanțele din statul respectiv și nu pentru toate statele membre. Totodată instanțele naționale au obligația de a respecta și garanta dreptul unional iar în cazul unui conflict de legi între legislația națională și legislația Uniunii Europene, instanța națională este obligată de a acorda prioritate dreptului Uniunii Europene.

Pentru a asigura o bună pregătire a judecătorilor naționali în domeniul dreptului European este necesară crearea unui sistem de cooperare direct atât teoretic cât și

practică care să includă stagii de pregătire obligatorii în instituțiile Europene, în special la CJUE.

O altă problemă identificată în aplicarea legislației europene este reticența unor judecători naționali în aplicarea legislației Uniunii Europene cu prioritate, cât și reticența judecătorilor naționali de a trimite cereri preliminare la Curte, acest lucru conducând la o aplicare neunitară a sistemului legislativ european (Larion, 2021).

O cooperare eficientă, transparentă și deschisă între sistemele naționale Europene și Instituțiile Europene cu precădere CJUE, în privința aplicării efective a dispozițiilor unitare a Cărții și ale dreptului unional este esențială pentru asigurarea protecției drepturilor omului și în dezvoltarea culturii juridice Europene, bazate pe valorile comune, democrația, statul de drept.

3. Rolul Judecătorului Național Român în Aplicarea Cartei Fundamentale a Drepturilor Omului

Odată cu caracterul obligatoriu al Cărții, judecătorii naționali și CJUE dețin un rol central în aplicarea standardelor europene fiind responsabili atât cu implementarea efectivă a standardelor menționate de către dreptul Uniunii Europene cât și supravegherea efectivă a modului în care statele Europene respectă dispozițiile unionale.

A. Drepturi și responsabilități dobândite

Judecătorii naționali au dobândit odată cu Tratatul de la Lisabona mai multe drepturi efective în aplicarea dreptului unional în sistemul național, precum:

- Dreptul de a aplica din oficiu prevederile Uniunii Europene;
- Punerea în practică a supremației dreptului European;
- Posibilitatea de a trimite întrebări la Curtea de Justiție a Uniunii Europene când textul e neclar.

B. Rolul de gardian al sistemului juridic

Judecătorul național este un veritabil gardian al sistemului juridic European, responsabil să verifice dacă normele și sistemul juridic național sunt în deplină concordanță cu normele juridice Europene. Această funcție de control este esențială pentru menținerea standardelor traiectoriei Europene.

Dialogul judiciar între judecătorii naționali și judecătorii instanțelor Europene este menit să asigure o bună gestionare a justiției, democrația, respectarea demnității umane și a principiilor fundamentale europene fără a exista divergente (Hotărârea Foto-Frost, 1987). În cazul în care sistemul de protecție al statului național oferă o

calitate inferioară a calității vieții decât sistemul unional, respectiv Carta, judecătorii naționali trebuie să respecte dispozițiile unionale (Burca, 2017).

Rolul judecătorului național este de a garanta aplicarea directă a normelor Uniunii Europene, contribuie la menținerea unui sistem juridic European, unde: drepturile omului, democrația, statul de drept sunt aplicabile în mod direct atât teoretic cât și practic.

Cauzele: Åkerberg Fransson (Cauza Åkerberg Fransson, 2010) și Siragusa (Cauza Siragusa, 2013) ilustrează modul în care judecătorii naționali au fost nevoiți să judece într-un mod nuanțat aplicarea dreptului Uniunii Europene în legislațiile naționale, acest lucru transcendând granițele naționale cu scopul menținerii unei reale protecții a drepturilor fundamentale ale omului.

C. Independența și limitele judecătorului național

În ceea ce privește limita rolului judecătorului național din sistemul românesc, acesta se bucură de independență provenită din dispozițiile Constituționale ce menționează în mod explicit în articolul 124 alineat 3 că judecătorii sunt supuși legii și doar legii fără a putea fi influențați direct sau indirect de opinii sau clase politice (Diacounu, 2023). Judecătorul național are obligația de-a interpreta legislația Uniunii Europene în mod obiectiv și imparțial. Judecătorul are mai multe îndatoriri precum:

- Independența față de puterea executivă și independența față de puterea legislativă.
- Supunerea exclusivă asupra legii.
- Obligația de a asigura o interpretare unitară și corectă a legislației în vigoare.

Cu toate că judecătorul se bucură de independență și inamovibilitate, acesta răspunde în fața legii ca orice cetățean, controlul judiciar nefiind exclus (Manea, 2009). Trebuie să precizăm că judecătorul răspunde în fața legii pentru neaplicarea dispozițiilor legale sau pentru aplicarea lor diminuată. Totodată judecătorul nu are puterea de a crea o lege nouă ci doar de a interpreta o lege deja în vigoare, iar interpretarea trebuie să fie conform cu dorința legiuitorului și să producă efecte juridice. În cazul în care un judecător nu interpretează o lege în mod uniform sau se abate de la principiile constituționale și deontologice ale magistraților acesta este răspunzător pentru faptele sale ca orice cetățean iar cauza se va re-soluționa în conformitate cu principiul unificării jurisprudenței, Înalta Curte de Casație și Justiție acordând garanții la aplicarea uniformă și unională a legii de instanțele inferioare (Hotca, 2019).

D. Institutul Național al Magistraturii

Formarea continuă semnifică pregătirea temeinică prin utilizarea: rețelelor Europene de formare profesională precum EJTN, EIPA, ERA (European Justice, 2024), predarea cursurilor de drept European pentru viitorii magistrați, studierea cazurilor din CJUE, interpretarea și aplicarea normelor UE (Uniunea Europeană, 2024).

În ceea ce privește rolul Institutului Național al Magistraturii în formarea magistraților în domeniul Uniunii Europene, acesta îi ajută pe viitorii magistrați să (Juridice, 2025):

- cunoască prevederile legale ale Uniunii Europene.
- să se familiarizeze cu instituțiile Uniunii Europene, în ideea creării unei secții cu specialiști în domeniul european.
- să aibă informații și abilități în procesul de integritate Europeană.

4. Rolul Judecătorului Național Francez în Aplicarea Cartei Fundamentale a Drepturilor Omului

În Franța rolul judecătorului național este important, acesta beneficiind de prevederile articolului 267 TFUE care facilitează un dialog deschis cu CJUE privind interpretarea Dreptului Uniunii Europene și a dispozițiilor Cartei (Juridice.ro, 2010). Pentru Judecătorul național, posibilitatea trimiterii unei cereri preliminare la CJUE este privită de acesta ca o îndatorire, o obligație față de sistemul care l-a numit în funcție, în vederea aplicării corecte și uniforme a dreptului (Ozunu, 2024) cât și pentru monitorizarea cadrului legislativ privind respectarea drepturilor omului (Onișor, 2021).

A. Prima trimitere preliminară

Amintim că în anul 1974 a fost trimisă prima cerere preliminară în cauza: *Union des minotiers de la Champagne v. Guvernul Francez* (1974) (*Union des minotiers de la Champagne v. Guvernul Francez*, 1974). Litigiul a vizat elemente juridice regăsite în Regulamentului (CEE) nr. 1210/70 (Uniunea Europeană, 1970): mecanismele de stabilirea a prețurilor în agricultură, prețurile de intervenție și politica de cereale. Curtea a considerat că existența unor diferențe de preț este normală, conformă cu criteriile obiective ale pieței, nefiind cauză de discriminare.

Judecătorul francez are posibilitatea de a adresa CJUE cereri preliminare ori de câte ori apar neclarități cu privire la interpretarea sau validitatea dreptului UE, când consideră că o interpretare oficială este necesară pentru soluționarea unui litigiu sau pentru a confirma validitatea unui act juridic european.

În sistemul francez, procedura presupune ca cererea preliminară să fie formulată de instanța națională sesizată cu litigiul, care, după o analiză a necesității trimiterii, poate decide sesizarea CJUE. Astfel, nu orice judecător individual poate trimite direct o cerere, ci aceasta este rezultatul unui proces instituționalizat la nivelul instanței competente (Babel, 2018).

Franța a avut un rol decisiv în formarea și consolidarea tradiției dialogului judiciar între instanțele naționale și CJUE. Un exemplu este cauza Cohn-Bendit (1978), în care Consiliul de Stat francez a recunoscut pentru prima dată efectul direct al directivelor europene în dreptul intern, sub influența dialogului cu jurisprudența CJUE. Această cauză a marcat o etapă fundamentală în deschiderea justiției franceze către mecanismele europene de cooperare judiciară și a contribuit la consacrarea practicii trimiterii preliminare ca instrument central al uniformizării dreptului Uniunii Europene în statele membre. Franța a influențat decisiv cultura dialogului judiciar între instanțele naționale și CJUE, fiind un model de referință pentru statele UE.

B. Comparație între judecătorii naționali români și francezi privind cererile preliminare

Asemănările dintre judecătorii naționali români și cei francezi amintim posibilitatea trimiterii cererilor preliminare prin articolul 267 TFUE, pentru ambele sisteme juridice trimiterea cererilor preliminare de judecătorii naționali este privită ca o îndatorire, de îndată ce există problematici de percepție a legislației europene (Juridice.ro, 2010). Utilizarea mijloacelor de cooperare precum: trimiterea poștală, aplicația e-Curia sau transmiterea documentelor relevante direct la sediul Curții.

Diferențele și particularitățile dintre cele două sisteme, deși înfrățite prin cultură, limbă și oarecum obiceiuri, Franța are o tradiție a dialogului între judecătorii naționali și cei europeni. În timp ce sistemul românesc a recurs la trimiteri preliminare și a dialogului european abia după mult timp după Franța. În același timp infrastructura trimiterii cererilor preliminare și a păstrării unei evidențe în acest domeniu este o tradiție franceză în timp ce în România abia de câțiva ani s-a dezvoltat un asemenea sistem datorită Institutului Național de Magistratură (Juridice.ro, 2025).

Considerăm că deși există anumite particularități între practicile judecătorilor celor două sisteme juridice europene, aceștia se bucură de câteva puncte comune în privința cererilor preliminare precum cooperarea judiciară europeană în vederea menținerii unui drept unitar, uniform și a respectării principiilor ce țin de drepturile omului și democrație în sistemul Uniunii Europene.

5. Dialogul între Instanțele Naționale și Curtea de Justiție a Uniunii Europene

Odată cu introducerea posibilității de a trimite întrebări preliminare în fața Curții de la Luxemburg conform cu dispozițiile articolului 267 din TFUE s-a conturat un dialog continuu judiciar între judecătorii instanțelor. Curtea de la Luxemburg își asumă rolul de interpret al dreptului UE și de mediator în cazul litigiilor naționale cu opinii divergente. Interpretarea dreptului european în cazul unei întrebări preliminare se face de către judecătorii Curții Europene și nu de către judecătorii naționali (2024).

Cererile preliminare, sunt de doua feluri: cereri în interpretare și cereri în validare asupra actelor ce au fost adoptate de instituții, agenți ai Uniunii Europene. Aceasta cerere se poate transmite prin posta, electronic sau depusa direct la grefa Curții de Justiție a Uniunii Europene, în vederea asigurării interpretării unionale a dreptului Uniunii Europene, garantează aplicarea uniformă a legislației Europene și menținerea protecției drepturilor și a libertăților persoanelor (Cercel, 2021, p. 6), nefiind o Curte de Apel. Totuși dacă se considera necesar, Instanța națională poate să refuze cererea de a trimite o întrebare preliminară în fața CJUE, mai ales dacă se considera că întrebarea nu ar veni cu o nouă interpretare, un nou argument. Odată ce Curtea vine cu un răspuns la întrebare acesta este obligatoriu atât pentru instanța de trimitere cât și pentru restul instanțelor naționale.

O cauză recentă este Ligue des droits humains ASBL (Ligue des droits humains ASBL, 2019), având ca obiect principal: Protecția datelor cu caracter personal. Litigiul a vizat modul în care Directivei (UE) 2016/681 se aplică în legislația națională (Directivei (UE) 2016/681, 2016). Litigiul avea mai multe capete de cereri precum: timpul de reținere a datelor pasagerilor, modul de colectare a datelor și modul în care se pot divulga precum și compatibilitatea cu dispozițiile Cartei articolele 7,8 și 21. Curtea a concluzionat ca Directiva nu se aplică automat zborurilor interne din zonele UE ci din zonele externe. Perioada de păstrare de 5 ani este declarată incompatibilă în lipsa unor informații concise ce au legătură cu infracțiunile teroriste. Totodată în ceea ce privesc articolele 7,8 și 21 trebuie să existe o proporționalitate cu măsurile de siguranță națională. Putem considera că drepturile fundamentale nu pot fi limitate în vederea menținerii securității naționale în statele Uniunii Europene și orice măsură de supraveghere trebuie să fie proporțională cu scopul său.

Relația dintre instanța națională și Curtea de Justiție a Uniunii Europene trebuie privită ca pe un dialog menit să asigure pe de o parte principiul subsidiarității Curții iar pe de o alta parte supremația dreptului Uniunii Europene. Curtea de la Luxemburg nu intervine în litigiile naționale decât în momentul în care exista o cauză de divergență, de neînțelegere a interpretării unui dispozitiv. Instanța

națională are dreptul de-a refuza aplicarea oricărui sistem legislativ care e contrar dreptului Uniunii Europene (Uniunea Europeană, 2020). În cauza *Costa v Enel* (Cauza *Costa v Enel*, 1964) s-a menționat pentru prima dată supremația dreptului Uniunii Europene în fața dreptului intern iar mai apoi în cauza *Melloni* (Cauza *Melloni*, 2011) Curtea de la Luxemburg a atenționat că nu se pot invoca dispoziții ale Constituțiilor statelor membre în vederea limitării drepturilor ce sunt garantate la nivelul Uniunii Europene. Însă acest lucru nu semnifică imposibilitatea menținerii identității naționale a fiecărui stat membru, în acest sens amintim însăși motto-ul Uniunii Europene diversitate în unitate acordând-se dreptul la propriile structuri politice și constituționale și a menținerii funcțiilor esențiale ale statelor (Uscov, 2022). Constituțiile statelor membre nu sunt afectate astfel de către dispozițiile din dreptul Uniunii Europene deoarece pot să își păstreze nucleul dur al caracteristicilor autohtone dar accepta cooperarea Europeană menită să aplice în mod unitar dreptul Uniunii Europene.

6. Relația dintre Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Curtea Europeană a Drepturilor Omului

În doctrina juridică Europeană discuția dintre CJUE și CEDO este amplu dezbătută în doctrină datorită dorințelor eșuate a Uniunii Europene de a adera ca organizație la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Odată cu inițierea CFUE, relația dintre CEDO și CJUE s-a nuanțat. Toate statele membre UE sunt state membre CEDO iar jurisprudența CEDO este utilizată și în aceste state cu toate acestea, până în prezent jurisprudența CEDO nu beneficiază de o automatizare a legislației sale în UE. Constituția României în articolele 11 și 20 precizează integrarea jurisprudenței Europene în sistemul românesc, acest lucru semnifică faptul că orice normă juridică trebuie să fie interpretată în conformitate cu legislația Europeană și a tratatelor la care statul român este parte. În caz de conflict de legi, legislația Europeană se aplică cu precădere, hotărârile emise de CEDO și CJUE sunt izvoare de drept (Hotca, 2019).

Cu toate că ambele instanțe utilizează protecția drepturilor omului, între CJUE și CEDO există anumite diferențe precum:

- CEDO, oferă protecția drepturilor omului la nivel evoluționist, reinterpretează CtDO în funcție de problematicile vremii, ținând pasul cu securitatea, tehnologia se concentrează pe viață privată și sancțiunile în caz de nerespectare a drepturilor CtDO (accesibilității, 2013).
- CJUE, interpretează drepturile omului în ansamblul lor, utilizând atât mecanismele de protecție a drepturilor cât și a pieței interne. Are o abordare mai rigidă, mai tehnică CFUE nefiind „un document viu”. Convenția Europeană a Drepturilor Omului este un document cu adevărat 'viu', putând fi radical

reinterpretată, pe când CFUE permite adaptări controlate, menținând un cadru interpretativ mai strict.

- CEDO, se poate aplica în statele UE. Hotărârile CEDO sunt obligatorii pentru statele UE în virtutea calității acestora de părți la CEDO. Totuși se nu poate cere anularea unei legi, a unui act, putând sancționa statul pentru nerespectarea deciziei și să ceară remedii dar nu poate cere anularea unui cadru legislativ.

- CJUE, hotărârile sunt obligatorii pentru toate statele UE, iar decizia dată de Curte poate anula un act al statului național.

Odată cu ratificarea CtEDO de statele UE, acestea devin direct responsabile pentru neaplicarea prevederilor Convenției și chiar dacă aplică dreptul Uniunii Europene, transferul de competență nu le exonerează de răspundere (CEDO-KS, 2024, pp. 1-6). Ambele instituții contribuie la o protecție mai sporită a drepturilor omului dar modul în care aleg acest lucru este diferit.

6. Concluzie

Mecanismul de cooperare judiciară între CJUE și instanțele naționale ale sistemului Uniunii Europene sunt coordonate pe verticală, deciziile emise având efecte directe asupra tuturor statelor membre. Dialogul judiciar nu doar că transcende granițele naționale ale jurisdicției ci este și unul direct în vederea soluționării cererilor preliminare prevăzute de articolul 267 TFUE. CJUE, prin acest mecanism asigură o soluționare a cauzelor în raport cu prevederile Dreptului Uniunii Europene, interpretarea și aplicarea deciziei se face în mod unitar, beneficiază de o protecție a drepturilor omului toți cetățenii Uniunii Europene. Suveranitatea instanțelor naționale nu este în regres, CJUE respectă identitatea constituțională a statelor membre, așa cum este prevăzut la art. 4 alin. (2) TUE. CJUE, are rolul de a asigura o interpretare uniformă și aplicarea corectă a dreptului Uniunii Europene. CJUE, are menirea de a ghida instanțele statelor membre prin cooperarea cu acestea și prin răspunderea la întrebările preliminare. Cu toate acestea rolul CJUE nu are menirea de a înlocui instanța națională ci de a colabora cu aceasta. În ceea ce privește sistemul francez și românesc de justiție, acestea ne demonstrează că deși în istoria dreptului acestea au beneficiat de regimuri diferite: democrație respectiv comunism, odată cu finalizarea Blocului Sovietic, s-au conturat în ambele sisteme juridice principii precum: respectarea democrației, a statului de drept, protecția drepturilor fundamentale garantată prin Cartă și provocarea valorilor comune prin motto Unitate în Diversitate. Concluzionăm cele spuse prin precizarea că rolul Cartei este de a avea un sistem care să acopere nu doar protecția juridică cât și identitatea culturală europeană: valorile comune, respectul pentru diversitate și garantarea protecției drepturilor omului în spațiul european.

Bibliografie

Cauza Melloni, C-399/11 (Curtea de Justiție a Uniunii Europene 2011/ Court of Justice of the European Union 2011). Retrieved 05 16, 2025, from <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-399/11&language=RO>

accesibilității, D.-M. Ș. (2013). Despre traducerile hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului: paradoxul/ On the translations of the judgments of the European Court of Human Rights: the paradox. *Juridice.ro*. Retrieved 05 16, 2025, from <https://www.juridice.ro/244215/despre-traducerile-hotararilor-curtii-europene-a-drepturilor-omului-paradoxul-accesibilitatii.html>

Alexandrescu, O. E. (2024). Dialogul judiciar între instanțele naționale și Curtea de Justiție a Uniunii Europene/ Judicial dialogue between national courts and the Court of Justice of the European Union. Retrieved 05 16, 2025, from <https://www.juridice.ro/754596/dialogul-judiciar-intre-instantele-nationale-si-curtea-de-justitie-a-uniunii-europene.html>

Babel, M. M. (2018). Comisia a trimis Franța în judecată din cauza faptului că instanța supremă franceză nu și-a îndeplinit obligația de a realiza o trimitere preliminară (printre altele). UPDATE: condamnare/ The Commission has taken France to court because the French Supreme Court failed to fulfil its obligation to make a preliminary reference (among other things). UPDATE: conviction. *Juridice.ro*. Retrieved 05 17, 2025, from <https://www.juridice.ro/576494/comisia-a-trimis-franta-in-judecata-din-cauza-faptului-ca-instanta-suprema-franceza-nu-si-a-indeplinit-obligatia-de-a-realiza-o-trimitere-preliminara-printre-altele.html>

Babel, M. M. (n.d.). Refuzul trimiterii unei cereri preliminare la CJUE/ Refusal to send a preliminary ruling to the CJEU. Retrieved 05 17, 2025, from <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.juridice.ro%2Ffiles%2Fprezentare-trimiteri-preliminare.MMB.pptx&wdOrigin=BROWSELINK>

Berna, V. N. (2023). *Tratat de Drepturile Omului/ Human Rights Treaty*. Bucharest: Universul Juridic.

Burca, P. C. (2017). *Dreptul Uniunii Europene/ European Union law*. Bucharest: Hamangiu.

Cauza Åkerberg Fransson (2010). Retrieved 05 18, 2025, from <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-617/10&language=RO>

Cauza Costa v Enel (1964). Retrieved 05 15, 2025, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:61964CJ0006>

Cauza Siragusa (Curtea de Justiție a Uniunii Europene 2013/ Court of Justice of the European Union 2013). Retrieved 05 18, 2025, from <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&jur=C,T,F&num=206/13&td=ALL>

CEDO-KS. (2024). *CEDO/UE Hotărârile de referință ale CEDO privind dreptul Uniunii Europene ECHR/EU Reference judgments of the ECHR on European Union law*. Retrieved 05 16, 2025, from <https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/echr-leading-judgments-on-eu-law-rum>

Cercel, B. (2021). Trimiterea preliminară- un dialog necesar între instanțele naționale și Curtea de Justiție a Uniunii Europene/ Preliminary reference - a necessary dialogue between national courts and the Court of Justice of the European Union. p6. Retrieved 05 16, 2025

Diacounu, A.-M. B. (2023). Vulnerabilități la independența justiției/ Vulnerabilities to judicial independence. *Juridice.ro*. Retrieved 05 17, 2025, from <https://www.juridice.ro/711721/vulnerabilitati-la-independenta-justitiei.html>

Directivei (UE) 2016/681 (2016). Retrieved 05 17, 2025, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32016L0681>

European Justice. (2024). Rețele și structuri de formare în UE. Retrieved 05 14, 2025, from https://e-justice.europa.eu/topics/trainings-judicial-networks-and-agencies/training-justice-professionals/eu-training-networks-structures_ro

Fabian, G. (2023). *Dreptul Instituțional al Uniunii Europene/ Institutional Law of the European Union* (3 ed.). Hamangiu.

Hotărârea Foto-Frost (Curtea de Justiție a Uniunii Europene 1987)/ Foto-Frost judgment (Court of Justice of the European Union 1987). Retrieved 05 19, 2025, from <https://ier.gov.ro/wp-content/uploads/rezumat-cjue/61985J0314.pdf>

Hotca, M. A. (2019). Este practica judiciară izvor de drept în sistemul judiciar românesc?/ Is judicial practice a source of law in the Romanian judicial system? *Juridice.ro*. Retrieved 05 15, 2025, from <https://www.juridice.ro/essentials/3402/este-practica-judiciara-izvor-de-drept-in-sistemul-judiciar-romanesc>

Juridice. (2025). INM declanșează procedura de selecție pentru 45 de activități de formare EJTN/ INM launches the selection procedure for 45 EJTN training activities. Retrieved 05 16, 2025, from <https://www.juridice.ro/767319/inm-declanseaza-procedura-de-selectie-pentru-45-de-activitati-de-formare-ejtn.html>

Juridice.ro. (2010). Raporturile dintre Curtea de Justitie a Uniunii Europene si instantele nationale, din perspectiva teoriei deferentei jurisdictionale. Cum a fost/ The relations between the Court of Justice of the European Union and national courts, from the perspective of the theory of jurisdictional deference. As it was. Retrieved 05 16, 2025, from <https://www.juridice.ro/105477/raporturile-dintre-curtea-de-justitie-a-uniunii-europene-si-instantele-nationale-din-perspectiva-teoriei-deferentei-jurisdictionale-cum-a-fost.html>

Juridice.ro. (2025). Site-ul INM are o nouă funcționalitate: Trimiteri preliminare din România/ The INM website has a new functionality: Preliminary referrals from Romania. Retrieved 05 10, 2025, from <https://www.juridice.ro/765359/site-ul-inm-are-o-noua-functionalitate-trimiteri-preliminare-din-romania.html>

Larion, I.-M. (2021). Teză De Doctorat Competența Curții de Justiție a Uniunii Europene de a se pronunța cu titlu/ Doctoral Thesis The competence of the Court of Justice of the European Union to rule. Retrieved from https://www.univnt.ro/wp-content/uploads/doctorat/rezumat_doctorat/Madalina_Larion_ro.pdf

Ligue des droits humains ASBL/ Human Rights League ASBL, C-817/19 (Curtea de Justiție a Uniunii Europene 2019/ Court of Justice of the European Union 2019). Retrieved 05 16, 2025, from <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-817/19>

Manea, A. C. (2009). Independența și imparțialitatea magistratului. Legislație, doctrină, jurisprudență/ Independence and impartiality of the magistrate. Legislation, doctrine, jurisprudence. *Juridice.ro*. Retrieved 05 17, 2025, from <https://www.juridice.ro/38387/independenta-si-imparialitatea-magistratului-legislatie-doctrina-jurisprudenta.html>

Onișor, A.-R. (2021). CJUE, Carta și CEDO. Amurgul unei relații atipice?/ CJEU, Charter and ECHR. The twilight of an atypical relationship? *Themis*, 1-2, 1-35. Retrieved 05 17, 2025, from <https://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2021/12/Onisor-AR-CJUE-Carta-si-CEDO.-Amurgul-unei-relatii-atipice.pdf>

Ozunu, E. A. (2024). Dialogul judiciar între instanțele naționale și Curtea de Justiție a Uniunii Europene/ Judicial dialogue between national courts and the Court of Justice of the European Union. *Juridice.ro*. Retrieved 05 15, 2025, from <https://www.juridice.ro/754596/dialogul-judiciar-intre-stantele-nationale-si-curtea-de-justitie-a-uniunii-europene.html>

Pavaluca, A. G. (2024). Aspecte privind protecția drepturilor fundamentale recunoscute prin Carta Fundamentală a Uniunii Europene/ Aspects regarding the protection of fundamental rights recognized by the Charter of Fundamental Rights of the European Union. *Juridice.ro*. Retrieved 5 10, 2025, from <https://www.juridice.ro/732146/aspecte-privind-protectia-drepturilor-fundamentale-recunoscute-prin-carta-drepturilor-fundame>

Radu, R. H. (2022). *Manual de drept al Uniunii Europene/ European Union Law Handbook*. Hamangiu.

Union des minotiers de la Champagne v. Guvernul Francez/ Union des minotiers de la Champagne v. French Government (Curtea de Justiție a Uniunii Europene 1974/ Court of Justice of the European Union 1974). Retrieved 05 17, 2025, from <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-11/74>

Uniunea Europeană. (1970). *Regulamentului (CEE) nr. 1210/70*. Retrieved 05 17, 2025, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:31990R1210>

Uniunea Europeană/ European Union (2020). Supremația Dreptului Uniunii Europene/ The Supremacy of European Union Law. Retrieved 05 16, 2025, from <https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/glossary/primacy-of-eu-law-precedence-supremacy.html>

Uniunea Europeană /European Union (2024). Formarea internațională/ International training. Retrieved 05 15, 2025, from <https://inm-lex.ro/formarea-internationala/>

Uscov, A. S. (2022). *Considerații asupra raportului dintre ordinea de drept național română și ordinea de drept al Uniunii Europene/ Considerations on the relationship between the Romanian national legal order and the European Union legal order*. Retrieved 05 15, 2025, from <https://www.juridice.ro/essentials/5382/consideratii-asupra-raportului-dintre-ordinea-de-drept-nationala-roma>.